

sl. g. K 40.000, Ločičeva vas K 20.000, Sv. Marjeta K 500, Ptujška gora K 10.000, Sv. Marko K 10.000, Meretince K 1000, Mezgovce K 10.000, Monšperg K 35.000, Možgance K —, Novacerkev K —, Zgornja Pリストva K 10.000, Camping K 50.000, Perence K 10.000, Spuhlje K 10.000, Počežje K 30.000, Podvinice K 2000, Polance K —, Polenšak K —, Bukovce K —, Ragozničica K 12.000, Breg pri Ptaju K 100.000, Zabovce K —, Zagorec K 8000, Zakušak K 12.000, Zavreč K 5000, Sedlašek K —, Skořnjača K 10.000, Slatina K 10.000, Slomovec K —, Mestni vrh K 14.000, Stonjce K —, Stoporce K 10.000, Ternovce-Sela K 10.000, Ternovce-gora K 1000, Ternovce vas K —, Tristovec K 5000, Turški vrh K 10.000, Sv. Urban K —, Vareja K 25.000, Verstje K 10.000, Slovenska vas K 50.000, Wintererce K 10.000, Viš K 2000, Sv. Bolfenk K 1000, Borovec K —, Vurberg K 30.000, Cirkovce K 50.000, Škola K 20.000.

Skupna svota doslej zaznamjevanih podpisovanj občin v ptujskem sodniškem okraju znaša torej **938.900 kron**, kar je vsekakor prav lepi uspeh in dokazuje pošteno patriotsko mišljenje ptujskega prebivalstva. Naravnost razveseljivo je, da so nekatere res male občine vkljub svoji revnosti prav lepe svote podpisale. Seveda so nekatere res bogate občine zopet hudo nazaj držale, čeprav je vojno posojilo res najbolje načrteni denar. V splošnem pa smo lahko zadovoljni in gre okrajemu odboru za njegov trud, kakor tudi sameznim občinam vsa zahvala.

Dobro se počuti

Človek, če si vtira holeče ude s Fellerjevo fluidom iz rastlinskih esenc zn. „Elsa-Fluid“, kadar ga mučijo vsled prehlada, prepiba ali vlage nastale holečene. Pri holečnih revmatičnih izvoru se sploh priporočajo te vrste masaze. Fellerjev „Elsa-fluid“ zavzema med vtralnimi sredstvi najodprtnejše mesto in ga ni moč nadomestiti z drugimi. Vsakdo, kdo je še preskusil njega učinek, ga hvali in priporoča in doseža število zahvalnih pisem že stotisoč. Pri vsem tem pa je to sredstvo jako ceno. Predvojne cene: 12 steklenic stane poštnine prosti samo 6 krov, na prodaj pri lekarju E. V. Feller, Stubiča, Elsatrg št. 241 (Hrvatska). — Istočasno se pa lahko narocene tudi Fellerjeve lagodno odvajajoči rabarbarske kroglice z zn. „Elsa-kroglice“, izborna sredstvo za želodec. 6 škatljic stane poštnine prosti samo 4 K 40 vin. — Oboje teh omenjenih domačih zdravil ne bi smelo manjkati v nobeni hiši. — Zanesljivo sredstvo zoper kurje očesa je Fellerjev turistovski obliž. z zn. „Elsa“ za 1 K in 2 K. — Poskus se izplača. (—ea—)

Razno.

Cenjeni naročniki. Ob začetku novega leta usojamo si uljudno cenjene naročnike vabiti na zopetno naročenje „Štajerc“. V lanskem letu, kakor že preje je naš list dokazal, da je najboljši zagovornik ljudskih pravic, pa tudi najzvestejše glasilo avstrijskega mišljenja. Ni čuda, da si je „Štajerc“ i sedaj v vojni pridobil novih priateljev in odjemalcev. Pa ne samo doma, tudi v vseh vojaških bolnišnicah in na vseh frontah, v strelskih jarkih ga čitajo z navdušenjem in veseljem. Prepričani smo tedaj, da bodo imelo tudi letošnje vabilo za naročenje mnogo uspeha. Prosimo v prvi vrsti stare naše naročnike, da naj nam čimprej vpošljajo naročino, ki jo je pri vsakem listu naprej plačati. Prosimo pa tudi vse prijatelje, da nam naj z neumorno agitacijo pridobivajo vedno novih somišljenikov in odjemalcev. „Štajerc“ ostal bodo vedno zvest svojemu naprednemu, štajersko-koroškemu, avstrijskemu mišljenju!

Vojaški dopusti do 15. februarja. Armadno vodstvo je odredilo, da se sune vojaškemu moštvu, ako službene razmere dopuščajo, dovoliti dopust do 15. februarja, da morejo izvrševati svoje delo kot kmetovalci ali obrtniki. Dopust pa lahko dobi le tako moštvo, ki dokaže, da se lahko samo preživi. Moštvo (poddesetniki se računajo pod moštvo), ki dobi dopust, se dnevnina (plača) ne izplača, pač pa se vsakemu možu pusti tisti znesek, ki ga je dobil ob zadnjem plačilnem dnevu za naprej. Podčastniki pa imajo pravico do popolne vojaške plače in odškodnine za kruh

tudi za čas dopusta. Vožnjo po železnici plača vojaški erar. Ti dopusti se pri bodočih spomladnih delovnih dopustih ne bodo vračunali. Za dopust naj prosi moštvo naravnost pri raportu pri svojem poveljstvu, ako pa pošlejo svojci pisano prošnjo, je najbolje, da jo pošlejo potrjeno od občine dotičnemu možu, ki jo predloži pri raportu svojemu poveljniku. Občine naj potrdijo ne samo potrebo dopusta, ampak tudi možnost, da se dotični med dopustom sam lahko vzdržuje.

Nepoboljšljivi so naši slovenski klerikalci in celo grozovita ta svetovna vojna jim ni mogla gotovih fanatičnih nazorov iz srca iztrebiti. Odkar je postala — vsaj pri drugih listih — cenzura glede razmotrivanja gotovih notranjih političnih dogodkov malo popustljivejša, se polnijo predali mariborske „Straže“ številka za številko z bolj ali manj skritimi napadi zoper nemške stranke. Po našem mnenju tudi slovensko ljudstvo nima prav nobenega vzroka, biti nad svojimi nemškimi sodržavljeni jezno ali netolerantno. Na bojiščih prelivamo vsi svojo kri, Nemci kakor Slovenci. In najlepši plod te grozovite vojne mora biti ravno nova, mogočna, nerazrušljiva in mladostna Avstrija. Tako Avstrijo pa gotovo ne pripravlja tisto časopisje, ki se že sedaj zavzema za stare, v svojem bistvu gotovo pa n slavične nazore in cilje, ki se jih je v času najnesrečnejšega politikovanja proglašalo kot „trializem“. Gotovo, mi smo z vso vнемo zato, da se podeli slovenskemu ljudstvu polno pravico v vsakem oziru, kajti od začetka vojne je slovensko ljudstvo vrglo od sebe vseslovanske fraze kot nekaj tujega. Mi smo zato, da se slovensko ljudstvo v okvirju habsburške monarhije prosti razvija, da se mu zlasti zasiguri prosti gospodarski razvitek, brez katerega bi moralno to ljudstvo iz površja izginiti. In glavna reč je gospodarski razvitek! Slovenski voditelji bi torej po našem mnenju svojemu ljudstvu najbolj s tem koristili, da bi mu na tej podlagi prosti pot pripravljali. Politikovanje po starini še pa se naj zdaj opusti. Mi vsaj smo odločni nasprotniki tega, da bi se starodavne habsburške kronovine po tej ali oni „trialistični“ metod trgal. Najboljše združenje Slovencev in Hrvatov, ki ga klerikalni listi zdaj tako proglašajo, zamore biti edino to, da ostanejo drug poleg drugega zvesti avstrijski patrioti. Potem jim bodo bodoča mogočna Avstrija tudi zavetišče njih narodnega in gospodarskega razvijanja. Dokler pa bodoje slovenski politiki še vedno segali po starih frazah o „trializmu“, „zdrženju Slovencev in Hrvatov“, o gotovih državnopravnih stvareh, ki jih danes niti diktati nečemo, toliko časa se še vedno niso zjasnili pojmi. Toliko smo hoteli danes odgovoriti na nepretrgane članke in notice gospode okoli „Straže“, „Slov. gospodarja“ in ednakih listov.

Vojaški poduk v srednjih šolah. „Steffleurs Militärblatt“ ve iz ukaza vojnega ministerstva z dne 31. decembra 1916, da bodo na predlog armadnega poveljstva in s privoljenjem učnega ministerstva uveli v civilnih srednjih šolah poduk v vojaških disciplinah. Učili bodo častniki po eno ali dve uri na teden, za kar bodo dobivali na leto 400 K.

O povodnji v celjskem okraju piše „Deutsche Wacht“ od 17. t. m.: Več dni trajajoče deževje povzročilo je povodenj, kakor jo k sreči že leta sem nismo doživel in ki je naravnost katastrofalno učinkovala. Že od pondeljka sem niso samo Savinja, marveč zlasti tudi Voglina, Dornbach, Kotinja, Lošnica in drugi stranski potoki iz svojih bregov stopili ter so vso spodnjo Savinsko dolino pri Celju preplovili. Prebivalci večinoma vseh okoli ležečih vasi so od mesta odrezani. Okolica celjska je podobna jezeru. Škoda, ki jo je povodenj doslej prizadela, je ogromna in se doslej tudi približno ne more preceniti. Razven velikanske škode, ki je bila prizadeta na zimsko setvijo obdelanih poljeh, je povzročila voda tudi drugače nepregledno škodo. Na visokih valovih Savinje in Vogline videlo se je razven mno-

tega pohištva poginjene živali, zlasti svinja pa tudi divjačino, zajce itd. Iz valov Vogline rešil je neki vojak nad 100 kil težko svine posestnika Kuharja v lastni življenski letni nosti. Kot plačilo dobil je od posestnika grobi odgovor. V Škofjavi bila je obravnavljena mlna odtrgana. Vsled tega prišel 200 metrov zgoraj ležeči mestni vodzem vod v največjo nevarnost. Resnično je tukaj žal danes zjutraj v mestu vodovod ponehal vodovajaški dovozati. Tudi v mestu je povodenj mnogokratne napravila. V Hugo-Wolf- in Hermann-gasse je vdrla voda tako hitro v kleti in globokih bokejših ležeče prostore, da ni bilo več časov jih izprazniti. Vsled tega je tako veliko posrebne rutnine poginilo. Drugi dan je ponehalo preživljati in Savinja je pričela pasti.

Vstavljen elektrarna. Deutsche Wacht poroča: Vsled odmora v dovozu premoga prebabilo v Trbovelj je moralna emajlna tvornica seboj Westen, ki dojavlja tok za mestno elektrarno svoj obrat vstaviti. Napravilo se je vse kdo s rake, da se zoper dovoz premoga prične, da bi pričela mestna elektrarna, ki preskrivira toliko bolnišnic z razsvetljavo, zoper delovanje Nezadostni dovoz premoga od strani trboverje skozi krogih nevoljo. (Konec tega članka je v omnikratnem nemškem listu konfisciran. Op. urejene posredne linije v Sestki koši nizkih nikaj je b igra oblehudbole vilo

Od kraljestva Poljske. Dne 15. januarja je v Varšavi otvoril začasni državni svet. Prej se je samo se je v tamozni stolni cerkvi v Třebíči slovenska maša, katero je ob bogati asdrostenci daroval član državnega sveta predsednik pl. Przedziedzicki. Po maši so člani državnega sveta pod vodstvom obresta grofa Szepetky spremeljani od godbe, ki je svirala poljske narodno himno, odkorakali v zborovalno dvorano. Navzoča sta bila tudi avstro-ogrski generali, gubernej pl. Beseler. Po navdušenih otvorjenih govorih obeh gubernejev je državne svet izvolil Vlačila Njemojowsky za kroposkega maršala, za njegovega namestnika profesorja dr. pl. Mikulowsky-Pomorsky. Obišla sta storila slovesno obljubo, da hočeta zvez vseh služiti svoji poljski domovini. Pred zborovalnim dvorano je nato poljska legija pod komandnimi grofoma Szepetky defilirala pred prvo pravico v novo vladu. Člani državnega popravila in mnogobrojno zbrano ljudstvo je nakon dušeno klicalo: Živio poljska armada! Slavost je napravila na ljudstvo jako mogočevz. Upajmo, da se bode novo poljsko kraljestvo politično, kulturno in gospodarsko vedno bolj razvijalo ob strani osrednjih držav Austrougarske ter Nemčije, ki ste brez vsake sebičnosti novo kraljestvo ustanovili.

Smrt starega vojaka. Te dni so pokopadu v Roßweinu pri Mariboru z veliko udeležbo in pod zvoki vojaške godbe starčod Mihaela Jellen. Pokojnik je bil rojen leta 1857 v Roßweinu. Leta 1859 se je udeležil vojne proti Italijanu, leta 1866 pa bitke pri Kraljevem Gradcu. Tukaj je prišel kot edini živ pri svoji kanoni težko ranjen v vovo vno vjetništvo. 53 let je služil Jellen kot vojaški činjčar na posesti usnjarskega fabrikanta iz Gruber in njegovih staršev. N. p. v. m. mi 10 letna požigalca. 10 letna posestnikov v sinova Alojz in Anton Cernosa iz Vrste stovca pri Rogatcu šla sta pred kratkim dneško domu. Spotoma začigala sta vinogradnički hiši posestnice Cemeršek, v kateri žal stanoval. Rekla sta, da sta hotela pšice žar videti. Poslopje je z vso premičnino pregorelo. Tudi nekaj sodov vina je bilo uničeno. Škoda znaša 2000 kron. ni

Prebiranje črnovojniških obvezancev rojstnega letnika 1899. Uradni razglas napoveduje prebiranje črnovojniških obvezancev rojstnega letnika 1899. K temu prebiranju morajo priti vsi leta 1899 rojeni avstrijski in ogrski državljanji ter oni, ki ne morejo dokazati inozemskega državljanstva. Izvzeti so zgolj tisti, ki že kot črnovojniški obvezanci aktivni vojaški zvezi pripadajo. Kdor je vsled pomanjkanja ene noge ali roke, vsled sleposti na obeh očeh, gluhotemosti, kretinizma, sodnisko dognane blaznosti itd. za službo nesposoben, temu osebno ni treba priti, ali pri prebiranju mora predložiti primerno dokazilo. Oni, ki imajo padavico (božjast), morajo k prebiranju priti in dokazila o svoji bolezni seboj prinesi. Obvezanci se morajo na jaka in ne je do 31. januarja pri občinskem uradu svojega bivališča oglašiti. Prebiranje se bodo vršilo v času od 8. do 22. februarja.

Prebrisana tatica. Dekla Amalija Sušec iz Straže pri Slov. Graudek pokradla je v neverjetno kratkem času izredno veliko množino kokoši in živiljenskih sredstev. Tako je ukradla neki posestnici 6 kokoši, v isti noči neki drugi posestnici 2 kokoši, nekemu posestniku v Mislinju 5 kokoši in 3 pure, nekemu posestniku v St. Vidu mesa, špeha in fižola, neki posestnici v Zgornjem Doliču pa 3 velike kokoši. Ukradene stvari prodala je za smešno nizko ceno. Potem je izginila.

Smrt otroka v ognju. 4 letni sinček posestnika Oberskala iz okolice Celja postal je brez nadzorstva sam doma. Otrok se je igral z užigalicami, pri čemur se je njegova obleka vnela. Nesrečni otrok je pridobil tako hude opeklne, da je drugi dan pod groznimi bolečinami umrl. Proti staršem se je napravilo kazensko naznanilo.

Nesreča v rudniku. Dne 12. t. m. prišel je Alojz Klenovšek, delavec rudnika v Trbovljah, v stolnem med motor in zidovje. Zmučkalo ga je tako hudo, da je drugi dan pod velikimi bolečinami umrl. Klenovšek zapušča vdovo in več nepreskrbljenih otrok.

Ne nakupujte preveč soli! Graški mestni svet razglaša: V zadnjem času je na večih krajinah dežele nastopilo pomanjkanje soli, kar pa nima vzroka v nezadostnem pridelovanju soli, kajti c. kr. salinska oskrba v Auseeu prideluje na leto za 5 milijonov kil soli več, nego v mirovnih časih. To pomanjkanje je le posledica tega, da ljudje iz strahu pred pomanjkanjem nakupujejo mnogo več soli nego bi bilo treba za kritje tekočih potrebščin. Ker vsled izdatnosti pridelovanja soli v deželi resnično pomanjkanje soli ne more nastati, ker sol tudi ne pride v poštev kot izvozno blago v Nemčijo, je vsak strah pred pomanjkanjem soli popolnoma nevtremenjen. Nakup soli čez tekočo potrebo je nezmiseln in brez cilja.

Draga mišja hrana. Nekemu kmetu na vzhodnem Štajerskem, ki je — kakor mnogo drugih neumnežev — svoj denar doma shranjeval, bilo je zadnjič devet 20-kronskih bankovev skoraj popolnoma od miši segriženih.

V službi od smrti dosežen. Dne 16. t. m. ponoči bil je v Mariboru stanjuči konduktor južne železnice Anton Wallerter v izvrševanju svojega poklica v starosti 42 let od smrti dohiten. Mrliča njegovi družini nepričakovano iztrganega se je prepeljalo iz Trbovelj v Maribor. Pokojnik, ki se ga splošno obžaluje, zapušča vdovo in tri otroke.

Milijonarka od lakote umrla. Iz Sarajeve se poroča „Grazer Tagblattu“: Čeprav je Ana Dugonjič, neka jako stara vdova iz Mostara, po svojem pokojnem možu pol milijona kron podedovala, živel je vendar v najrevnejših razmerah. Iz skopušča si n. pr. niti dekli ni držala. Ker jo ljudje že tri dni niso videli, naznaniili so to oblasti. Policija je vdrla vrata in našla starko kot mrliča. Umrla je bila že pred dvema dnevoma in sicer, kakor je dognala zdravniška preiskava, vsled lakote. Na nekem stolu so ležale krušne karte, katere pokojnica iz skopušča ni porabila. Ker žena ne zapušča nobenih

sorodnikov, pripadlo bode vse njeno premoženje njenemu domovinskemu mestu Mostaru.

Poslanec Choc v ječi v Komornu. Bivši češki poslanec Choc, ki je bil zaradi velenjade v težko ječo 6 let obsojen, bil je spravljen v trdnjavko Komorn, da presede tam svojo kazeno. Češki poslanec dr. Kramer ostane za sedaj še na Dunaju.

Umrl je župnik Jakob Kosar v Žičah pri Konjicah. N. p. v. m.!

Izplačevanje rekvirirane živine. Od 1. februarja 1917 naprej nakupovalci živine graške živinske vnovčevalnice ne bodo več s amizplacovali živine; vnovčevalnica bodo živinorejem zneske sama s poštno nakanico pošiljala.

Naknadna oddaja kovinastih predmetov. C. k. domobransko ministerstvo naznana, da se tisti kovinasti predmeti, ki se iz kateregakoli vzroka še niso oddali, lahko še oddajo po občinah v dveh dneh meseca januarja; toda dneva sta označena po občinah s posebnimi plakati. Kdor torej oddaji podvrženih kovinastih predmetov še ni oddal, naj se zdaj za to zadevo pobriga, ker bi bil drugače lahko strogo kaznovan.

Junaška delavka. V neki fabriki za ročne granate na zgornjem Štajerskem je opazila delavka Heller, da je pričela ena granata v nekem zavodu tleti. Medtem ko so druge delavke od strahu skoraj omedlele, je Heller spoznala resnost položaja, v katerem se je nahajala ona s stoterimi tovariščami. Heller je pograbila hitro granato in jo je vrgla skozi okno na dvorišče. Granata se je še v zraku razletela in je junaško delavko težko ranila. Pritisek zraka je bil tako silen, da so ostale delavke popadale na tla. Heller pa je bila s svojim junaškim činom rešila fabriko, dragocene zaloge in mnogo človeških življenj.

Vinska naklada na Štajerskem potrjena. Cesarski je, kakor so listi poročali, potrdil sklep nemške večine Štajerskega odbora z dne 22. novembra 1916, po katerem se je za dobo od 1. januarja do 31. decembra 1917 naložila na vino in na vinski mošt in vinski drozgo, ki še ni podvržena državnemu vinskemu davku (vžitnini), dejelna naklada. Plačevati se bo moral od vsakega hektolitra vina naklade v znesku 9-50 K, za mošt in drozgo pa 7-14 K. Za vino in vinski mošt, ki se uporablja za domače potrebe, je plačati samo polovico, t. j. za vino 4-75 K, za vinski mošt pa 3-75 K za 1 hl.

Velikemu navajanju cen so prišli na Dunaju na sled. Policija je zadevo na „Naschmarkt“ dognala. Zaprli so neko branjevko z zelenjavo in 14 drugih oseb, ki so od države zaplenjena živila z dobičkom od 400 do 500 % prodajale. Pri hišni preiskavi našlo se je v stanovanju branjevke 300 pokvarjenih jajc.

Sreča v nesreči. V Mariboru (Schaffnergasse 9) je šla žena nekoga konduktéra po živilu, medtem ko se je njen mož v službi nahajjal. Doma sta ostala le dva mala otročiča, ki sta se pričela z užigalicami igrati in sta pri temu posteljo zažgala. Sosedi so opazili dim in so ogenj pogasili. Otrokom se je sreči ni nicesar zgodilo.

Samomor dveh deklet. V četrtek zvečer prišel je v orožniško vojašnico v Celju infanterist J. Čakši, kako razburjen in je naznani, da ste se v delavnici mizarja Sternišev v Goloprančevi hiši v Gaberjah dve dekleti ustrelili. V delavnici se je našlo 19-letno hčerkko mizarja Sterniša in 26-letno bivoš natakarico Ano Zager; obe ste lezali mrtvi na tleh, poleg nju pa browning-pištola. Oba mrliča sta imela strele v prsih. O groznom činu se poroča: Kratko preje rekli sta dekleti materi Sternišev, da hočete iti v kino. Mati jima tega z ozirom na žalostne drage čase ni dovolila. Dekleti ste se smehljali in dejali, da greste v delavnico na ogenj pogledati. Preje je vzela Ema Sterniša iz miznice neki v beli papir zaviti predmet. Ko deklini niste prišli k večerji, šel ju je zgoraj omenjeni vojak, ki je s Sternišo v sorodu, v delavnico iskati. Vrata so bila zaprta. Ker je ostalo vse klicanje brezuspešno, razbil je eno šipo in zlezel skozi okno v delavnico.

Tam je našel mrliča. Pištolo je Ema Sterniša dva dni preje v Celju kupila. O vzroku samomora ni nicesar znano.

Pravi duhovnik v zmislu Krista je škof Johannes Gsellner na Zgornjem Avstrijskem. Videl je bledo in revščino med ubogim prebivalstvom velikih mest. Vsled tega je izdal zanimivo pismo kot oklic za kmetijsko prebivalstvo, v katerem je prosil pomoci za revno ljudstvo mest Linz in Urfa h. Pošteni zgornjeavstrijski kmetje, ki ne poznajo nobenega stanovskega sovraštva in ki razumejo krščansko ljubezen tudi v dejanju, ne pa samo v besedah, so se škofovemu oklicu takoj odzvali ter so pričeli nabirati živiljenskih sredstev za revne ljudi v mestih. Nabrali so v kratkem času izredno veliko množino živiljenskih sredstev, tako 94.724 jajc, potem žita, moke, zelenjave, mesa, špeha in drugih živil v skupni vrednosti 124.008 kilogramov ter v skupni vrednosti 105.000 kron. Poleg tega so kmetje nabrali še gotovega denarja 8349 K. Veselje med revnim prebivalstvom, ki je dobilo ta darila ravno pred božičnimi prazniki, je bilo seveda neskončno. Škof pa je pustil brati za darovalce 30 sv. maš in zaprosil zanje še papežev blagoslov. To je pravo krščansko postopanje, ravno tako od strani škofa, kakor od strani katoliških nemških kmetov. Pri nas pa se žal od gotove strani vedno le nato gleda, da bi se hujskalo en stan proti drugemu in tako vse v zdražbo in jezo spravljalo. Kajti pri mnogih ljudeh je „krščanstvo“ le prazna beseda, ki pokriva najgršo sebičnost, ali pa celo grda reklama, s katero nastopa podlo vojno oderušto.

Proti navjalcem cen. Župan v Kronstadtu je odredil, da se morajo imena vseh mož, ki so obsojeni zaradi navijanja cen, mestnemu uradu takoj naznani. Na podlagi zapiskov se bode potem dognalo, je li spadajo dotočniki še k vojaški zvezni. Abo bi se dognalo, da se nahajajo med obsojenimi tudi take osebe, ki so od vojaščine oproščene, potem bode napravilo mesto takoj naznani na vojaško oblast s prošnjo, da se zaradi navijanja cen obsojene takoj k aktivni vojni službi vpokliče. Ta odredba župana v Kronstadtu je po našem mnenju prav pametna in bi bilo dobro, ako bi jo i drugod posnemali. Kajti to pač ne gre, da bi ljudje, ki so od težke vojne službe oproščeni, družine hrabrih naših vojakov odirali.

Velika sleparija z blagom na Donavi. Glasom „Az Esta“ se je voljno v transportnih vozovih za pohištvo od večih budimpeštovskih tvrdk na razne velike dunajske trgovine potom bark v Avstrijo spravljalo. Vsled nekega naznana je dospela policija na donavski kai in je zaplenila 17 vozov. Vrednost znaša nad en milijon kron. Kar je bilo blaga že odpeljanega, se je v Preßburgu vstavilo.

Aretacija na Reki. Na Reki se je vsled naznana budimpeštovske družbe vojnih produktov (Hadi Termlug) dva jako znana trgovca, enega profesorja in enega vžitninskega uradnika zaprli. Dolžijo jih ponarejanja javnih spisov in navijanja cen. Na Reki je namreč izvažanje živil strogo prepovedano. Aretiranci so si znali v svrhu izvršitve armadnih dobab izvozno dovoljenje preskrbeti; na dovoljenju so ponarejali sprejemnika in kraj dovoza ter so potem blago drugače porabljali.

Dva brata skupaj šestkrat odlikovana. Brata Alojz in Anton Schöber iz Gosdorfa, oba feldvebla pri mariborskem domaćem regimentu št. 47, bila sta vsled svojega hrabrega zadržanja pri nekem naskoku na italijanskem bojišču zdaj že tretjič odlikovana. Alojz Schöber starejši je bil že s srebrno hrabrostno medaljo 1. in 2. razreda odlikovan ter je dobil zoaj še bronasto, njegov brat Anton pa je imel dolej že srebrno 1. razreda ter bronasto, zdaj pa je dobil še srebrno medaljo 2. razreda.

Roparji na Spodnjem Štajerskem. Konečno vendar se je zbral večje število orožnikov na hrvaški meji, zlasti v okolici Rogatca, tako da se je prebivalstvo, ki je vsled vedenih roparskih napadov v strahu živel, vsaj nekaj pomirilo. Roparji so nastopali že z neverjetno predznostjo. Vsilili so v stanovanja in zah-

tevali denar ter drugo blago; kdor se jim je zoperstavljal, bil je pobit. Neka mlada deklica v Tlakah bila je 17. p. m. tako pobita, da leži še danes težko bolana v mariborski bolnišnici. Orožnikom se je zdaj posrečilo, da so zopet enega člena te roparske tolpe vjeli. Zločinec je kočar Franc Plavčak iz Sv. Roka pri Rogatcu, človek, katerega se v njegovem kraju vse boji in ki je že opevano zaradi tativne predkazovan. Sumljiv je postal Plavčak zaradi tega, ker je hotel v trgovini Alojza Preaza, v katero so roparji že večkrat vломili, 1000-kronski bankovec vjeti. Upati je, da bodejo orožniki tudi še ostale člane roparske družbe roki pravice izročili. Pošteno prebivalstvo naj gre orožnikom v tem oziru kolikor mogoče na roke.

Milijonska goljufija. Zaradi velikih sleparij pri živilih v visokosti 2% milijona mark ste bili v Berlinu vdova Meta Kupfer in njena hčerka zaprti. Med oškodovanci se nahajajo baje tudi dunajski denarni ljudje.

V Ptiju so sklenili v gremiju združeni trgovci, da od 20. januarja naprej svoje prodajalne že ob 6. uri zvečer zapirajo. Opozorjam prebivalstvo na ta sklep, da ne bode nobenome zmote. Vse ptujske prodajalne so torej že ob 6. uri zvečer zaprte.

Velika razstrelba v Londonu. K.-B. poroča iz Londona z dne 20. januarja: Uradno se razglaša: Dne 19. januarja ob 7. uri zvečer izbruhnil je ogenj v neki fabriki v Ostendu v Londonu, ki se je pečala z rafiniranjem municije. Po dveh minutah zgodila se je eksplozija. Veliko število delavcev se je zamoglo iz poslopja, ki je bilo popolnoma porušeno, rešiti. V sednih skladisih in fabrikah izbruhnili so požari. Tri vrste malih hiš v neposredni okolini bile s razpršene. Na zasebni lastnini je bila večja škoda prizadeta. Dva gasilca sta bila pri rešilnemu delu ubita. Med mrljiči se nahaja vodja kemičnega oddelka. Fabrika je popolnoma uničena. — "Lloyd News" poroča: Število mrtvih znaša 50 do 60, 112 ranjenih v bolnišnicah in 265 lahko ranjenih potrebuje zdravniško pomoč. — Amsterdam, 21. januarja. Včerajšnja razstrelba v vzhodnem Londonu je bila ena najgroznejših, kar se jih je kdaj dogodilo. V celiem mestu, celo v najbolj oddaljenih predmestjih in v sednih mestih ter vseh se je sunek čutilo. Kmalu po grozovitem poku razsvetilo je plamenje vzhodno nebo. V okolisu % kvadratnih milj povzročili so okoli leteci goreči kosi požare v fabrikah, med njimi v nemek parnem mlinu ter v stanovalnih hišah. En tri do štiri tone težki kos nekega parnega kotla bil je 400 yardov daleč vržen. Več poslopij se je moralo podrediti, da se je zamoglo požar omejiti. Glasom poročila "Matina" doseglo je število mrtvih že 100 oseb. Natančnejša poročila dosla bodejo vedno šele mnogo pozneje. Na vsak način pa je bila ta grozovita razstrelaa naravnost ogromna v svojem učinku, kakor v svojih posledicah.

Zopet en sokrivec na prestolonasledniškem umoru v Sarajevi umrl. V jetnišnici Theresienstadt je umrl zopet eden sokrievec pri umoru prestolonasledniške dvojice v Sarajevi. Bil je to Trijko Grabež, ki je bil obojen na 20 let težke ječe. Grabež obiskoval je gimnazij v Sarajevi in Tuzli. Bil je sin srbskega pravoslavnega duhovnika v Palu in je imel že v svojih najmlajših letih slabo ime zaradi svoje surovosti. Po lastni svoji izvedbi stal je takrat z bombo in bodalom pri sarajevskem rotovzu; ni imel pa prilike, izvršiti svoj zločin. Po morilnem napadu pogeil je v Pale, od koder je skušal v spremstvu neke priateljice na Srbsko odmakniti. Ali bil je spoznan in aretiran. Njegova mladost — stal je takrat šele v 18. letu svojega življenja — rešila ga je pred smrtno kaznijo in je bil samo na 20 let ječe obsojen. Grabež je četrti izmed udeležnikov sarajevskega umora, ki so od časa odsodbe v ječi pomrli.

Vojaška oproščenja. Vojno ministerstvo izdal je na posamezna vojaška oblastva odlok, po katerem smejo okrajna glavarstva črno-

vojnikom, ki prosijo za oprostitev črnovojniške službe, v gotovih slučajih izdati dovoljenje, da smejo skozi 6 tednov v svoji civilni službi čakati na rešitev vložene prošnje. Enako dovoljenje smejo tozadevna politična oblastva dati tudi tistim črnovojnikom, ki so oproščeni samo do gotovega roka, a so vložili prošnjo za nadaljnjo oprostitev. V posebno uvaževanja vrednih slučajih smejo politična oblastva dati tako dovoljenja še za nadaljnje 4 tedne. Ako v tem roku od vojaške oblasti ne pride nobene rešitve prošnje, mora dotočnik seveda odiniti takoj k vojakom. Prošnje za prejeno ponovno oprostitev pa se ne smejo vlagati šele tik pred poteklim rokom prve oprostiteve, ampak vedno pravočasno. Političnim oblastim se je naročilo, da se pri pridevitvi začasnih oprostitev posebno ozirajo na važnejša kmetijska podjetja.

Držite se brezmesnih dni tudi na kmetih. V zadnjih časih so se pričele po mestih stroge kontrole, je-li se ljudje v zasebnih družinah tudi brezmesnih dni držijo. Kakor se poroča, so tudi orožniki dobili od c. k. namestnije analog, da naj i na deželi strogo nadzorujejo, je-li se ljudje držijo te odredbe. Le v časih 14 dni po kolinh smejo ljudje svobodno vživati drogovino doma zaklanih svinj, ker bi se ta drugače pokvarila. Mesa pa tudi od doma zaklanih svinj na brezmesnih dneh ne smejo vživati. Kazni so stroge. Vsled tega opozarjamо se enkrat na brezmesne dneve, ki so: vsaki pondeljek, vsako sredo in vsaki petek; v sredo se sme ovčje meso jesti.

Velika železniška nesreča na Rumunskem. Londonska "Times" poroča iz Cinreje na Rumunskem: Na tukajšnji progi trčila sta dva vlaka, s katerima se je peljalo kakih 2000 oseb. Na progi leži vse polno trupel vojakov, žensk in otrok. Več vagonov enega vlaka je bilo popolnoma zmučkanih. Med ranjenimi se nahaja tudi francoski ataše marki Dubail.

6 roparjev obešenih. Hvala postopanju okupacijskih oblasti napreduje iztrebenje še iz ruskih časov ostalih roparjev na Poljskem prav dobro. Tako so pred kratkim vjeli v okolici Opatawa šest cestnih roparjev. Preki sod jih je obsodil na smrt na vescalah in so bili roparji tudi še isti dan obešeni.

Kako so bili naši poslanci na Ogrskem sprejeti. Praška "Narodna Politika" piše: "Poslanci, ki so s predsednikom dr. Sylvestrom k slavnostim kronanja v Budimpešti potovali, pač niso navdušeni od sprejema, ki so ga doživelji v ogrski prestolnici. Pritožujejo se, da se ni tam nikdo zanje brigal, da tudi dr. Sylvester ni stopil z nikomur v dotiko, tako, da niti svojega pozdravnega govora ni mogel držati. Poslanci so moralni za stanovanje in hrano ogromni denar plačati. Za eno prenočišče v hotelu na otoku Margarete računalno se jim je 105 kron, za vožnjo od kolodvora v hotel ali od tega k mostu 100 do 200 kron; o čezmernih cenah za kolilo in večerjo pa sploh ni govoriti." — Res, kavalirsko!

Iz Beljaka se poroča z dne 17. t. m.: Vsled snega in njemu sledenega dežja se je v mestu in okolini napravilo mnogo škode. V mnogih vrtovih je sadno drevo polomljeno. Tudi na telefonskih in telegrafničnih napravah je mnogo škode prizadete.

Velika tativina. Fotografu Johangu Stafeneller v Prielu pri Wolfsbergu bilo je iz usnjate denarnice, ki jo je pustil ležati v odprtih omari svojega stanovalnega voza, 17 zlatih 20 kronskej komadov in en zlati 10 kronskej komad, nadalje en 100 kronski bankovec in za 700 kron srebrnega denarja ukrazen. Zaprli so deklo, ker jo tativine surijo.

Trije junaški bratje. Iz posestva "Dullerhof" v Sv. Leonhardu i. L. padli so trije sinovi na polju časti. 15. t. m. se je vršila žalovna sv. maša zauje, pri čemer so zvonovi cerkve Sv. Lenarta zadnjič zapeli.

Tativina na pošti. V pisarui poštnega urada v Metnitzu ukradel je nekdo 1400 kron. Zaprli so neko žensko, ki jo sumijo te tativine.

Oče in sin za domovino padla. Iz Ferdinandorfa na Koroskem poročajo: Težko pri-

zadeta je delavska družina Lesacher. Prav par tedni je oče kot trdnki vojak v nezadostno za mi graški vojaški bolnišnici umrl, zdaj pa prišlo od južno-zapadne fronte žalostno deva ročilo, da je bil tam najstarejši sin Ferdinand, od sovražnikove kroglice ubit. Dva sinova pomembnejši teoretični teorji, Nemčija, pošterji, največji Cepra, imelo, stra, kateri prožja, na prej plačati.

V novem letu 1917 stane naročnična za celo leto:

v Avstriji . . . K 5—
v Nemčiji . . . 7—

Na Ogrskem (Hrvatskem, Slavoniji, v Bosni in Hercegovini) stane naš list K 6·50; izdežel pa ne sme denar na nas naravnost pošiljati; kdo hoče v teh deželah "Stajerci" v novem letu dobivati, ga lahko naroči plača direktno v Ptiju.

Pristaši in priatelji! Delujte z vsemi močjo za razširjenje našega lista.

Zadnji telegrami.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 24. januarja. Uradno danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Armada Mackensen. Severno obrežje reke Sremške Jurje je bilo zopet izpraznjeno. — Fronta nadvojvode Jozefa. Razven mestoma povzročenega topovskega boja ničesar poročati.

Namestnik generalštavnega štaba pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 24. januarja (W.-B.) velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Sovražniki izgubili v mnogobrojnih zračnih bojih ter vselej našega odpornega ognja 6 letal.

Vzhodno bojišče. Fronta prince Leopolda. Na obeh straneh A in južnega Rige so se za nas ugodno potekli boj razvili.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

* * *

Nemška zmaga ob reki Aa.

(Nemško večerno poročilo.)

W.-B. Berlin, 24. januarja, zvečer. Nemški napadina ob oba strane reke Aa iztrgali so Rusom znatno ozemlja. Doslej se je pripeljalo nad 1500 vjetih.

* * *

Pomorski boj v Severnem morju.

W.-B. Berlin, 23. januarja. Pri nekem podjetju delov naših torpednih bojni sil prišlo je dne 23. t. zjutraj v Hoofdenu do boješčega angleškimi lahkim bojnimi silami. Pri tem je bil en sovražni raznjavalec med bojem učen, enega drugega pa so naša letala po boju v potapljaljajočem se stanju opazovala. Od naših torpednih čolnov se je moral eden v holandsko pristanišče Ymuiden podati. Naši ostali čolni so se polnoštevilno z neznatnimi izgubami vrnili.

Sef admiralnega štaba mornarice.

* * *

Amerikanski predsednik Wilson govoril z miru.

Predsednik Wilson poslal je izjavo ameriškemu senatu, v kateri se zopet poteguje